

**Püve liivakarjääri maavara kaevandamise loa  
taotlusele keskkonnamõju hindamise algatamata  
jätmine**

AS TREV-2 Grupp (registrikood 10047362, aadress: Pärnu mnt 463, Tallinn 10916) esitas Keskkonnaametile Püve liivakarjääri maavara kaevandamise loa (edaspidi ka *kaevandamisloa*) taotluse (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 24.07.2019 nr 12-2/19/427).

**I. EELHINNANG**

KeHJS § 6<sup>1</sup> lõike 3 järgi annab Keskkonnaamet eelhinnangu loa taotleja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust. Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded on KeHJS § 6<sup>1</sup> lõike 5 alusel kehtestatud keskkonnaministri 16.08.2017 määrusega nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ (edaspidi *määrus nr 31*).

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*)<sup>1</sup> § 3 lõike 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju.

KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb otsuse keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamise või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2<sup>1</sup> viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeval pärast KeHJS § 6<sup>1</sup> lõikes 1 loetletud teabe saamist.

KeHJS § 9 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Maapõueseaduse § 48 kohaselt annab kaevandamisloa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS tähenduses.

Kaevandamisloa taotlus on 05.08.2019 avalikustatud ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Keskkonnaamet teavitas 05.08.2019 kirjaga nr 12-2/19/427-2 kaevandamisloa muutmise taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

KeHJS § 11 lg 2<sup>2</sup> kohaselt peab otsustaja enne KMH vajalikkuse üle otsustamist küsima seisukohta kõigilt asjaomastelt asutustelt, esitades neile seisukoha võtmiseks eelhinnangu ning KMH algatamise või algatamata jätmise otsuse eelnõu. Keskkonnaamet küsis kohaliku omavalitsuse üksuse arvamust kaevandamisloa taotluse, selle kohta tehtava otsuse ja KMH algatamata jätmise otsuse eelnõude kohta. Antsla Valla nõustus/ei nõustunud .....2019 otsusega nr ..... keskkonnamõju algatamata jätmise otsuse eelnõuga.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6<sup>1</sup> lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ § 3 punkti 4 kohaselt peab loa andja andma eelhinnangu selle kohta, kas KeHJS § 6 lg 1 p-des 1-34 nimetatud tegevuse või käitise muutmisel on oluline keskkonnamõju ning kaaluma KMH algatamise vajalikkust. KeHJS § 11 lõike 2<sup>3</sup> järgi otsustatakse KMH vajalikkus, lähtudes eelhinnangust ja asjaomase asutuse seisukohast.

## **1. Tegevuse ala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimused**

### **1.1. maakasutus**

Kaevandamisluba taotletakse Võru maakonnas Antsla vallas Haabsaare külas riigile kuuluval Püve karjäär maaüksusel (katastriüksus 14302:001:0111). Nimetatud kinnisasja valitseja on Keskkonnaministerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Mäeeraldise pindala on 2,92 ha ja mäeeraldise teenindusmaa pindala on 3,17 ha. Maavara (ehitusliiv, täiteliiv) kaevandamise maksimaalseks aastamääraks taotletakse 10,0 tuh m<sup>3</sup>. Maavara kasutusalaadeks on teede ehitus ja ehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 15 aastat. Püve liivakarjäär korrastatakse metsaks.

Taotletav karjäär kattub mahajäetud Püve maa-ainese karjääriga, mis 1990-ndatel aastatel kuulus Võru Teedevalitsusele. Säilinud on väljaveoteed mahajäetud maa-ainese karjäärist.

Taotletav ala asub Soome küla lähimast majast 400 m kaugusel läänes. Karjäär jääb Antsla-Haabsaare teest (T-25194) 600 m kaugusele itta. Püve taotletava mäeeraldise piiresse jääb Kruusaugu tee nr 1430660 ja põhja jääb Püve mk tee nr 1430650. 900 m kaugusel kirdes asub Oe maaparandussüsteem (tunnus 4016150003). Küla elektriõhuliin (tunnus M27719724) alla I kV pingega jääb mäeeraldisest 400 m ning Antsla–Haabsaare riiklik kõrvalmaantee 50 m laiuse kaitsevööndiga 600 m kaugusele läände.

### **1.2. alal esinevad loodusvarad, nende omadused ja taastumisvõime ning looduskeskkonna vastupanuvõime**

Maavara kaevandamise loa taotluse kohaselt on 30.06.2019 seisuga mäeeraldise aktiivne tarbevaru ehitusliival 14 tuh m<sup>3</sup>. Kaevandatav tarbevaru ehitusliival on 13 tuh m<sup>3</sup>. Mäeeraldise aktiivne tarbevaru täiteliival 94 tuh m<sup>3</sup>. Kaevandatav tarbevaru täiteliival on 85 tuh m<sup>3</sup>. Maavara kaevandamise maksimaalseks aastamääraks taotletakse 10,0 tuh m<sup>3</sup>. Maavara kasutusalaadeks on teede ehitus ja ehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 15 aastat.

Katendi paksus jääb vahemikku 0,0–0,9 m (keskmiselt 0,3 m). Kattekihhist moodustab keskmiselt 0,1 m kasvukiht ja 0,2 m ülipeeneteraline orgaanikarikas liiv. Kattekihi maht on 9 tuh. m<sup>3</sup>, sellest kasvukihi (mulla) maht 3 tuh. m<sup>3</sup>. Kasuliku kihi moodustab valdavalt üli- kuni väga peeneteraline liiv kihipaksusega kuni 8,5 m. Liivakihi keskmine paksus on 3,7 m. Uuringukaevandite alusel esines liivas liivsaviõhukesi vahekihte. Kasuliku kihi lamamiks on limnoglatsiaalse geneesiga saviliiv või liivsavi. Mäeeraldise (varu) lamam jääb 80,20–83,15 m abs. kõrguse vahemikku. Kogu varu jääb põhjaveetasemest kõrgemale. Mäeeraldise piires maastik ja pinnavormid hävivad ning vastupanuvõime puudub. Peale kaevandamist maa-ala korrastatakse. Korrastamise tulemusena eeldatavasti looduslik vastupanuvõime taastub.

### **1.3. märgalade, randade ja kallaste, pinnavormide, metsade, kaitstavate loodusobjektide, sealhulgas Natura 2000 võrgustiku alade vastupanuvõime**

Mäeeraldis ja selle teenindusala ei jää Natura 2000 võrgustiku alale ega looduskaitsealale, ka puuduvad sellel kitsendusi põhjustavad üksikobjektid. Mäeeraldisel ja selle lähiümbruses ei paikne olulisi märgalasid ja veekogusid, mille rannad või kaldad saaksid kavandatava kaevandamise tõttu mõjutatud. Haabsaare oja jääb 1 km kaugusele lõunasse.

Allpool põhjavee taset Püve liivakarjäärist ei kaevandata. Seega kaevandamise puhul vett ei juhita ega pumbata mujale, seetõttu kaevandamine ümbruskonnas põhjavee taset ei muuda.

Mäeeraldise piires looduslik maastik, osaliselt pinnavormid ja mets hävivad, seega muutub visuaalselt maastikupilt. Mäeeraldise piiridest ja püsiva nõlva kaldenurkadest kinnipidamise korral ei tekitata kahju naaberkinnistutele. Peale kaevandamist maa-ala korrastatakse metsamaaks. Korrastamise tulemusena eeldatavasti looduslik vastupanuvõime taastub.

### **1.4. alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud**

Maa-ala piires puuduvad sellised alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud.

### **1.5. maareformi seaduse tähenduses tiheasustusega alade ning ajaloo-, kultuuri- või arheoloogilise väärtusega alade vastupanuvõime**

Ajaloolised, kultuuriloolised ning arheoloogilised väärtused karjääri alal teadaolevalt puuduvad, seega võimalik negatiivne mõju nimetatud väärtustele puudub.

## **2. Tegevuse iseloom, kaasa arvatud selle tehnoloogiline tase**

### **2.1. loodusvarade kasutamine**

Kaevandatavat liiva kasutatakse teede ehituses ja remondil, ehituses. Taotletava mäeeraldise piires eemaldatakse kasvukiht ja muu katend buldooseri või kopplaaduriga. Katendi vedu kaugemale kui on kopplaaduri optimaalne veokaugus (oriendeeruvalt 60 m) toimub kalluritega. Maavara kaevandamine toimub ühe kuni kahe astanguga. Maavara väljamine ekskavaatoriga toimub nii, et ekskavaator seisab astangu peal ja ammutab kaevist enda eest ning tõstab selle kallurile. Ekskavaatori tööd võib tõhustada buldooser, mis lükkab ülemiselt astmelt ekskavaatorile kaevist ette, nii, et ekskavaator saab ammutada kahte pidi paralleelselt: astangu alt ja eest ning enda tagant ja astangu pealt. Kopplaadurit saab samuti kasutada antud maavara väljamiseks. Sellisel juhul seisab masin astangu all ja ammutab enda eest ning laeb kaevise kallurile.

### **2.2. jäätme- ja energiamahukus**

Liiva kaevandamine ei ole oluliselt energia- ja jäätmemahukas, kuna tegevuse käigus ei rikastata maavarasid.

### **2.3. lähipiirkonna teised tegevused**

Lähipiirkonnas maa kasutusel metsa- ja põllumaana.

## **3. Tegevusega kaasnevatest tagajärgedest, nagu**

### **3.1. valgus, soojus, kiirgus ja lõhn**

Valguse, soojuse, kiirguse ja lõhnareostust kruusa kaevandamisega teadaolevalt ei kaasne.

### 3.2. jäätmeteke

Kaevandamise käigus tootmisjäätmeid ei teki, kogu toodetav materjal leiab kasutust. Katend (muld) ladustatakse mäeeraldise teenindusmaale ning kasutatakse hilisemal maa-ala korrastamisel, mistõttu on tegemist taaskasutatava materjaliga. Seega võib karjääris tekkida igapäevase karjääritöö käigus vaid olmejäätmeid, mille nõuetekohasel käitlemisel keskkonnale olulist negatiivset mõju ei tekitata.

### 3.3. vesi ja pinnas

Püve maa-ainese karjääri varasema tegutsemise perioodil ei ole piirkonnas täheldatud kaevandamise negatiivset mõju veele ja pinnasele. Kuna kaevandamine liivakarjääris toimub ülalpool põhjavee taset, siis see ei mõjutata ümbruskonna veerežiimi. Selleks, et ei kahjustataks põhjavee kvaliteeti ning pinnast, tuleb tehnika hooldamist ja remonti teha selleks kohandatud alal. Karjääris peavad olema vahendid õli ja naftaproduktide lekkimisel tekkiva reostuse likvideerimiseks.

### 3.4. õhu saastatus

Looduslikult sisaldab kaevandatav liiv ka kuival perioodil piisavalt looduslikku niiskust, mis tolmu teket pidurdab, seega materjali väljamisel ja laadimisel olulist tolmu ei teki. Tolmu tekib kuivaperioodil tuulega liivapuistangutelt ning karjäärisisestel ja kruusakattega maanteedel. Ülenormatiivse tolmu kontsentratsiooni levimine mäeeraldise piiridest välja on väga ebatõenäoline ning võib juhtuda ainult ekstreemumitel ehk halbade tingimuste kokkulangemisel (suur tuulekiirus, kuivad tingimused, töötee on vahetult mäeeraldise piiril).

Leevendavate meetmetena on võimalik kasutada karjääri siseste teede niisutamist.

### 3.5. müra

Tegemist on loodusliku piirkonnaga, kus puudub tööstus ning muud müra tekitavad objektid. Vastavalt sotsiaalministri 4. märtsi 2002. a määrusele nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“ § 5 lõike 4 punkt 2 kohaselt peab uutel planeeritavatel aladel tööstusettevõtete müra ekvivalenttase II kategooria aladel päeval olema 50 dB ja öösel 40 dB. Müra tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad (ekskavaator, buldooser, koppladur, kallurauto) ning purustus- ja sorteerimissõlm.

Teades kaugust müratekitajast ( $r_1$ ) ning kindlal kaugusel (antud juhul 10 m) teadaolevat mürataset ( $L_{p2}$ ), saab arvutada mürataseme ( $L_{p1}$ ) suvalisel kaugusel ( $r_2$ ) müraallikast järgmise valemiga:

$L_{p1} = L_{p2} + 20\log_{10}(r_1) - 20\log_{10}(r_2)$ , kus:

$L_{p2}$  – masina tekitatav müratase mõõdetud kaugusel (10m), dB;

$r_1$  – mõõtmise kaugus müraallikast, m;

$r_2$  – arvutatava mürataseme kaugus müra allikast.

Lähima majapidamise hooned on ligikaudu 400 m kaugusel.

### 3.6. vibratsioon

Karjääri kaevandamistöödega ei kaasne mujale levivat vibratsiooni, kuna ei kasutata lõhkamist ega hüdrovasaraid.

#### **4. Tegevusega kaasnevate avariilukordade esinemise võimalikkusest**

Kaevandamisega kaasnevate avariilukordade võimalikkus on seotud kasutatava tehnikaga ja sellest lekkida võiva õli või kütusega. Avariilukorra tekkimise tõenäosus ei ole suurem, kui mõnes teises rasketehnikaga seotud tegevusalal (nt põllumajandus). Kaevandamiseks kasutatavate mehhanismide hoolduse ja tankimise käigus tuleb vältida võimalikku kütte ja määrideõlide sattumist karjääri põhjale. Mehhanismide kütuse tankimine ja hooldus teostatakse vastavalt kohandatud platsidel. Masinate suuremahulisi hooldusi ja remonttöid karjäärialal ei tehta. Vastavaid nõudeid tutvustatakse kõigile mäetöödega seotud isikutele, nende täitmise jälgimine kuulub mäetööde juhi vastutusalasse.

#### **5. Kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust Natura 2000 võrgustiku alale**

Natura 2000 võrgustiku alad kavandataval tegevusalal ning lähipiirkonnas puuduvad. Ligikaudu 1,2 km kaugusele lõuna poole Karula rahvuspark. Seega kavandatava tegevuse mõju Natura 2000 alale puudub.

##### **5.1. kavandatava tegevuse eeldatavast mõjust mõnele muule kaitstavale loodusobjektile**

Kuna karjääri lähiümbruses puuduvad kaitstavad loodusobjektid, siis mõjud puuduvad.

#### **6. KeHJS seaduse § 6 lõike 3 punktides 1–4 nimetatuga kaasneva mõju suurusest, ruumilisest ulatusest, kestusest, sagedusest ja pöörduvusest, toimest**

Kaevandamisega kaasnevad tolmu ja müra ei ületa piirnorme ja ei ulatu mäeeraldise piiridest väljapoole kui peetakse kinni loasse seatud tingimustest. Materjali väljavedavad autod tekitavad väljaveoteedel tolmu. Vajadusel tuleb teedel tolmu saaste vähendamiseks arendajal leida lahendused koostöös tee valdajaga.

Visuaalselt on tegevuse kestel maastikupilt häiritud. Maa-ala korrastamisel visuaalne häiring likvideeritakse.

##### **6.1. Kumulatiivne mõju ja piiriülene mõju ning mõju ilmnemise tõenäosus**

Kumulatiivne mõju maavarade kaevandamisel saab eelkõige tekkida kõigi müraallikate koosmõjul. Püve karjääri läheduses puuduvad suured müraallikad. Piiriülest (riigipiiriülest) mõju ette näha ei ole.

##### **Teave kavandatava tegevuse keskkonnamõju hindamise menetluste liitmise kohta:**

Täiendavat keskkonnamõju hindamist ei toimu.

##### **Teave vajalike keskkonnauuringute kohta:**

Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.

##### **Kokkuvõte ja lõppjärelus:**

Loa andja on seisukohal, et keskkonnamõju hindamise algatamine ei ole vajalik, kuna:

1. Püve liivakarjäär ei asu kaitsealadel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kaevandamisega ei mõjutata eeldatavalt kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid.
2. Eelhindamise tulemusena selgus, et kuna kaevandamine toimub ülalpool põhjavee taset, siis see ei mõjutata ümbruskonna veerežiimi.

3. Mäeeraldisel kaevandamisega on looduslik maastik hävinenud, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastatav maa-ala korrastamisega.
4. Oluline kumulatiivne mõju puudub.

Eeltoodu põhjal võib järeldada, et Krüüdneri VI liivakarjääri mäeeraldisel kaevandamisloale kantud täiendavaid tingimusi täites oluline negatiivne keskkonnamõju eeldatavasti puudub.

KeHJS § 11 lõike 8<sup>1</sup> kohaselt, KMH algatamata jätmise otsus peab muu hulgas sisaldama asjakohaseid KeHJS § 6<sup>1</sup> lõike 1 punkti 6 alusel esitatud kavandatava tegevuse erisusi või keskkonnameetmeid muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks. Määruse nr 31 § 5 lõike 2 kohaselt, kui eelhindangu järelduseks on kavandatava tegevuse KMH algatamata jätmise, esitatakse eelhindangus põhjendatud juhul ettepanekud vajalikeks keskkonnameetmeteks.

## II. MENETLUSOSALISTE ÄRAKUULAMINE

Keskkonnaamet saatis kaevandamisloa taotluse, taotluse kohta tehtava otsuse eelnõu, loa eelnõu ning KMH algatamata jätmise otsuse eelnõu arvamuse saamiseks kaevandamiskoha kohalikule omavalitsusele ja menetlusosalistele (registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis .....2019 nr 12-2/19/.....).

Antsla Valla.... nõustus/ei nõustunud .....2019 otsusega nr ..... Püve liivakarjääri maavara kaevandamise loa andmisega ning keskkonnamõju hindamise algatamata jätmisega.

## III. OTSUSTUS

Lähtudes eelhindangust, OÜ AAB EKSKAVAATOR poolt esitatud maavara kaevandamise loa muutmise taotlusest, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 3 lõike 1 punktist 1, § 6 lõikest 2<sup>1</sup>, § 6<sup>1</sup> lõigetest 1, 3 ja 5, § 9, § 11 lõigetest 2, 2<sup>2</sup>, 2<sup>3</sup>, 4, 8 ja 8<sup>1</sup>, keskkonnaministri 16.08.2017 määrusest nr 31 „Eelhindangu sisu täpsustatud nõuded“ ning tuginedes Keskkonnaameti peadirektori 15.08.2016 käskkirja nr 1-1/16/306 „Osakondade põhimääruse kinnitamine“ lisa 1 „Keskkonnaosakonna põhimääruse kinnitamine“ punktidele 2.5.1, 2.5.2 ja 3.5.8 otsustan:

**3.1. Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju, mistõttu Keskkonnaamet ei algata Püve liivakarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele keskkonnamõju hindamist.**

**3.2. Kavandatava tegevuse erisused või keskkonnameetmed muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks ei ole vajalikud.**

**3.3. Täiendavad keskkonnauuringud ei ole vajalikud.**

Martin Nurme  
juhataja  
maapõuebüroo  
keskkonnaosakond

Aulis Saarnits 680 7914  
aulis.saarnits@keskkonnaamet.ee